

УДК 658.8:659

Сімак С.В.доктор наук з державного управління, доцент,
Таврійський національний університет імені В.І. Вернадського**Горник В.Г.**доктор наук з державного управління, доцент,
Таврійський національний університет імені В.І. Вернадського

УДОСКОНАЛЕННЯ ОСНОВНИХ НАПРЯМІВ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЕКТІВ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА У СФЕРІ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА

У статті визначено, що економічна криза та її наслідки вимагають прийняття термінових рішень щодо збалансування соціально-економічного розвитку, залучення інвестицій, збільшення продуктивності праці та створення нових робочих місць в сфері готельно-ресторанного господарства. В таких умовах можливості здійснювати довгострокові проекти в стратегічних сферах країни істотно знижуються, але масштабні завдання залишаються в порядку денному. Ця обставина вимагає пошуку і впровадження нових можливостей та шляхів співпраці публічної влади, бізнесу та інститутів громадянського суспільства. В сучасних умовах реформування української економіки важливим каталізатором активності утворення різноманітних партнерських структур в соціально-економічній сфері є державно-приватне партнерство. Сучасний етап соціально-економічного розвитку країни характеризується подальшим падінням темпів виробництва та погіршенням інвестиційного клімату. Конфлікт на сході призвів до масштабного руйнування виробничих зв'язків та підірвав довіру серед населення та інвесторів, а тим часом падіння цін на сировинні товари на світовому ринку призвело до серйозного погіршення умов зовнішньої торгівлі України.

Ключові слова: готельно-ресторанне господарство, державно-приватне партнерство, інвестиції, партнер, проект, сфера обслуговування.

Постановка проблеми. Рівень державного боргу стабілізувався на рівні 81 відсотків ВВП на кінець 2018 року порівняно з 69 відсотками у 2017 році. Паралельно з цим знецінення національної валюти, економічний спад та впровадження адміністративних обмежень на валютному ринку сприяли скороченню імпорту і зменшили дефіцит рахунку поточних операцій до 0,2 відсотка ВВП у 2018 році в порівнянні з 3,7 відсотка у 2017 році. Такі вкрай складні умови та макроекономічна нестабільність вимагають від держави подальших кроків в напрямку залучення інвестицій, збільшення продуктивності праці та створення нових робочих місць. Все це, безумовно, впливає на особливості підготовки та реалізації проектів державно-приватного партнерства в сфері готельно-ресторанного господарства.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблемам удосконалення основних напрямів реалізації проектів державно-приватного партнерства в сфері готельно-ресторанного господарства значну увагу приділяють представники української та зарубіжної наукових шкіл. Визначальний внесок у розв'язання проблеми дослідження зроблено такими зарубіжними науковцями, як: Дж. Аллан, С. Афанасьєв, В. Варнавський, Д. Грімсі, А. Зельднер, С. Кліменко, К. Магаріньос, Є. Сава, О. Харт, Х. Хем та інші. На актуальність проблеми інституційного розвитку державно-приватного партнерства в системі державного управління вка-

зують численні теоретичні дослідження вітчизняних науковців, таких як М.Ю. Авксентьєв, Г.Д. Аксьонова, О.О. Балюк, Н.В. Безбах, І.А. Браїловський, О.І. Васильєва, О.М. Головінов, А.А. Гриценко, С.Ф. Єрмілов, І.В. Запатріна, О.О. Ляхович, В.І. Павлов, О.В. Пильтяй, Л.В. Проданова, О.Е. Сімсон, О.О. Солодовнік, П.І. Шилепницький та інші. У роботах та концепціях цих учених та науковців накопичено багатий досвід аналізу цієї тематики, а також висунуто та обґрунтовано конструктивні пропозиції щодо формування стратегічних цілей і реалізації проектів публічно-приватного партнерства. Проте потребує формування модель реалізації проектів державно-приватного партнерства в сфері готельно-ресторанного господарства, що враховує взаємодію всіх елементів.

Формулювання цілей статті. Удосконалення механізмів реалізації проектів державно-приватного партнерства в сфері готельно-ресторанного господарства. Дослідження шляхів підвищення ефективності організаційно-економічного механізму управління сферою готельно-ресторанного господарства в Україні.

Виклад основного матеріалу. Механізм формування і реалізації проектів державно-приватного партнерства – складна багаторівнева система, яка включає цілий ряд етапів розвитку співробітництва. Нормативно-правові основи здійснення державно-приватного партнерства регулюються частиною III Закону України «Про державно-приватне партнерство» [3].

Згідно з діючим законодавством, виділяються такі основні етапи формування та розвитку проектів державно-приватного партнерства: визначення пріоритетів та відбір проекту; підготовка техніко-економічного обґрунтування; проведення аналізу ефективності здійснення партнерства; проведення тендеру; укладання договору; управління процесом виконання договору.

На думку авторів, перший етап є найголовнішим і найвідповідальнішим. Адже, ресурси публічного сектору, витрачені в процесі відбору та підготовки проектів, дозволять знизити ймовірність невдачі і підвищити ефективність реалізації проектів.

В Законі «Про державно-приватне партнерство» зазначається, що пропозиції про здійснення державно-приватного партнерства щодо об'єктів державної власності готуються відповідними органами виконавчої влади або особами, які відповідно до цього Закону можуть бути приватними партнерами, і подаються до органу, уповноваженого Кабінетом Міністрів України [3]. Щодо об'єктів комунальної власності пропозиції про здійснення державно-приватного партнерства готуються відповідними органами місцевого самоврядування або особами, які відповідно до цього Закону можуть бути приватними партнерами, і подаються на розгляд відповідних сільських, селищних, міських, районних чи обласних рад або до уповноважених ними органів.

Як видно з положень зазначеного закону, пропозиції щодо можливого об'єкта та предмета державно-приватного партнерства готуються відповідними органами виконавчої влади або особами, які можуть бути приватними партнерами. На думку автора, вже на цьому етапі існує ряд істотних зауважень, на які необхідно звернути увагу в першу чергу.

По-перше, згідно з діючим законодавством з пропозицією щодо реалізації проекту державно-приватного партнерства можуть виступати не тільки органи публічної влади, а також представники приватного сектору. Такі пропозиції можуть допомагати органам публічного управління в визначенні можливих шляхів задоволення суспільних інтересів. Але в цьому випадку виникає двояка ситуація. З одного боку, постає питання, чи буде приватний партнер ініціювати пропозицію про здійснення проекту публічно-приватного партнерства, знаючи, що в разі прийняття пропозиції проводиться конкурс про визначення приватного партнера. А з іншого боку, зазначена ініціативна пропозиція може стати перешкодою на шляху вільної конкуренції і поштовхом корупції в разі відсутності прозорих конкурсних відборів.

З цієї причини спеціалістами Світового Банку були розроблені механізми, які заохочують приватні ініціативи, і одночасно гарантують проведення конкурсних процесів з відбору найкращих інвесторів. Зазначені механізми повинні передбачати проведення ретельного аналізу наданих ініціатив стосовно таких якостей, як повнота, життєздатність, потреба в них, стратегічна доцільність. Наступним, за проведеним таким аналі-

зом, з метою втілення запропонованого проекту оголошується конкурс.

По-друге, як свідчить практика реалізації проектів, місцева громада може мати відмінне від центральних органів влади бачення щодо оптимального використання відповідних ділянок з огляду на інтереси громади (мешканців території). У цьому випадку на етапі ініціювання проекту, що реалізується у формі публічно-приватного партнерства, органи місцевого самоврядування та центральні органи виконавчої влади мають залучатися до переговорного процесу з цих питань як окремі суб'єкти, кожен з яких відстоює свої інтереси і має під час реалізації майбутнього проекту різні завдання та несе свої ризики [4].

По-третє, на етапі визначення пріоритетів та відбору проектів, на думку автора, обов'язково необхідно залучати представників науки та, в цілому, громадянського суспільства. Адже, саме на цьому етапі необхідно визначити, яким чином проект публічно-приватного партнерства задовольнятиме потреби в розвитку того чи іншого пріоритетного сектору економіки та який буде вплив проекту на споживачів і громадянське суспільство в цілому.

Наступним етапом є розробка техніко-економічного обґрунтування здійснення державно-приватного партнерства, форма якого затверджена Міністерством економічного розвитку і торгівлі України [5].

Розробка техніко-економічного обґрунтування здійснюється органом публічного управління (за необхідності, залучаються зовнішні консультанти з необхідною кваліфікацією) з метою розпочати структурувати проект і розподілити ключові ризики. На цьому етапі техніко-економічного обґрунтування коректується та розширюється на основі попередньої версії, до нього включаються технічна і фінансова експертиза, які використовувались при побудові фінансових моделей і матриць ризиків, які необхідні державі для розробок планів проектів і відповідних документів, що підтверджують життєздатність і фінансову надійність для банківських та фінансових установ.

Після підготовки техніко-економічного обґрунтування органом управління або Міністерством економічного розвитку і торгівлі України проводиться аналіз ефективності здійснення державно-приватного партнерства за етапами, визначеними «Порядком проведення аналізу ефективності здійснення державно-приватного партнерства» [6] та «Методикою проведення аналізу ефективності здійснення державно-приватного партнерства» [5].

Для проектів державно-приватного партнерства встановлена спеціальна процедура проведення конкурсів. Відповідно до Закону України «Про державно-приватне партнерство» [3] приватний партнер повинен обиратись на конкурентній основі, якщо інше не передбачено законодавством. Проведення конкурсу є обов'язковим незалежно від того, хто ініціював проект (державний або приватний партнер). Проведення конкурсу не вимагається для договорів оренди та кон-

цесійних договорів щодо інфраструктури тепло- та водопостачання, якщо проект відбувається в межах одного села. Такі ж самі правила застосовуються, якщо підприємство створюється колишніми працівниками комунального підприємства. Таке підприємство має переважне право на укладання договору оренди. На думку автора, необхідно виключити подібні винятки [2].

Відповідно до «Порядку проведення аналізу ефективності здійснення державно-приватного партнерства» [6], конкурс повинен включати такі етапи: 1) Прийняття рішення про початок проекту державно-приватного партнерства; 2) інформування потенційних учасників про конкурс. Відповідна інформація повинна бути розмішена на веб-сторінці державного партнера та Міністерства економіки або іншого відповідального органу, а також у місцевих друкованих виданнях і газетах «Голос України» та «Урядовий кур'єр». Це необхідно зробити принаймні за один (1) місяць до подачі конкурсних заявок учасниками. Оголошення повинно містити інформацію про конкурс (тип договору, об'єкт державно-приватного партнерства, строки для подачі пропозицій тощо); 3) одночасно державний партнер повинен сформувати конкурсну комісію. Комісія відповідає за визначення переможця; 4) після того, як інформація про конкурс буде доступна в друкованих засобах масової інформації, учасники матимуть змогу подавати свої заявки. Діючим законодавством визначено вичерпний перелік документів, які необхідно подати учаснику. Якщо учасник представлений декількома компаніями, то вони подають одну заявку; 5) конкурсна комісія робить попередній вибір переліку учасників, яким буде дозволено взяти участь в конкурсі, виходячи з того, чи відповідають вони конкурсним вимогам, а потім інформує державного партнера, який передає цю інформацію учаснику, який пройшов відбір. На цьому етапі учасники можуть одержати інформацію про об'єкт державно-приватного партнерства і подати свої пропозиції; 6) конкурсна комісія аналізує пропозиції, визначає переможця та складає протокол про результати конкурсу. Передбачений перелік критеріїв, які комісія має приймати до уваги; 7) протокол проведеного конкурсу затверджується державним партнером (впродовж 1 дня); 8) затверджений протокол надсилається державним партнером до Міністерства економічного розвитку і торгівлі; 9) інформація про конкурс оприлюднюється на веб-сторінці державного партнера та через засоби масової інформації (тендерна конкурсна комісія зобов'язана оприлюднити інформацію щодо прийнятих та відхилених пропозицій з обґрунтуванням таких рішень); 10) Міністерство економічного розвитку і торгівлі затверджує проект договору державно-приватного партнерства (на протязі 30 днів); 11) державний партнер підписує договір з приватним партнером.

В залежності від роду діяльності, яка є предметом державно-приватного партнерства, тендерна документація розглядається різними органами влади. Напри-

клад, Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України є тим органом влади, який уповноважений на затвердження конкурсних умов щодо концесій або оренди інфраструктури, пов'язаної із постачанням водо- і теплопостачанням та водовідведенням. Міністерство інфраструктури України є органом влади, що уповноважений затверджувати тендерну конкурсну документацію стосовно концесій автомобільних доріг.

Рішення стосовно проекту державно-приватного партнерства приймається Кабінетом Міністрів України, його уповноваженим представником, органом місцевого самоуправління самоврядування, включаючи Раду міністрів Автономної республіки Крим, або його уповноваженим представником за результатами конкурсу на визначення приватного партнера у державно-приватному партнерстві.

Перед укладанням договору державно-приватного партнерства державний партнер повинен надіслати проект договору до Міністерства економічного розвитку і торгівлі на затвердження. Договір може бути укладений або представником Кабінету Міністрів України або представником органу місцевого самоврядування.

Рішення про надання державної підтримки здійснення державно-приватного партнерства приймається залежно від права власності на об'єкт державно-приватного партнерства відповідно Кабінетом Міністрів України чи уповноваженим ним органом виконавчої влади, органами місцевого самоврядування або Радою міністрів Автономної Республіки Крим відповідно до закону.

Міністерство за результатами розгляду в двотижневий строк поданих документів готує висновок про доцільність надання державної підтримки, її форму та обсяг або про недоцільність надання державної підтримки, про що повідомляє ініціатора у письмовій формі з відповідним обґрунтуванням. Критерії та умови надання державної підтримки, визначення її форми та обсягу затверджуються Міністерством за погодженням з Мінфіном. У разі надання державної підтримки за рішенням Кабінету Міністрів України Міністерство на підставі висновку про доцільність надання державної підтримки, її форму та обсяг готує і протягом 30 календарних днів з дня затвердження такого висновку подає Кабінету Міністрів України в установленому порядку разом з відповідним обґрунтуванням проект акта про надання державної підтримки. Рішення уповноваженого органу про надання державної підтримки приймається на підставі висновку про доцільність надання державної підтримки, її форму та обсяг.

Реалізація в Україні проектів державно-приватного партнерства з іноземними приватними партнерами гарантується національним правовим режимом інвестиційної і іншої господарської діяльності, окрім випадків, які передбачені законами і міжнародними договорами (необхідна обов'язкова згода Верховної Ради України). Відповідно до законодавства права та законні інтереси приватного партнера, які пов'язані

із реалізацією контрактів, що укладені в рамках державно-приватного партнерства, гарантуються державою. При цьому Законом заборонено представникам (посадовим особам) органів державної влади і органів місцевого самоврядування здійснювати втручання в господарську діяльність приватного партнера, яка пов'язана з реалізацією проектів публічно-приватного партнерства [3].

Згідно з порядком, визначеним нормативно-правовою базою, приватні партнери мають можливість відшкодувати свої витрати у випадках, коли ціни або тарифи на їх послуги, надані при реалізації проектів публічно-приватного партнерства, встановлені у розмірі, який є нижчим від розміру економічно обґрунтованих витрат на їх виробництво або надання. З іншого боку, у випадках, коли ціни або тарифи на послуги приватного партнера підпадають під державне регулювання, вони (ціни або тарифи) повинні враховувати кошти для компенсацій вартості інвестицій приватного партнера (інвестиційна складова), при відсутності інших умов договору, що укладений у рамках публічно-приватного партнерства. Інвестиційна складова повинна забезпечувати компенсацію витрат приватного партнера на здійснені інвестиції на протязі строку реалізації проекту. Права та обов'язки партнерів, які визначені у договорі, що укладений в рамках державно-приватного партнерства, на протязі строку його дії визначаються законодавством України, чинним на день його укладання. Необхідно наголосити, що такі гарантії стосуються лише змін у цивільному та господарському законодавстві, яке врегулює обов'язки сторін і майнові права, і не поширюються на зміни у законодавстві з оборонних питань, з питань забезпечення громадського порядку, безпеки країни, охорони довкілля, ліцензування, стандартів якості, митного, податкового, валютного законодавства і іншого законодавства, яке врегулює нормативно-правові відносини, де не застосовуються принципи рівності державних і приватних партнерів [3].

При прийнятті органами державної або місцевої влади рішень, що призвели до збитків приватних партнерів, такі збитки повинні відшкодуватись у повному обсязі. Законом гарантується право приватних партнерів на відшкодування збитків, які їм завдані через дії, бездіяльність або неналежне виконання державними і місцевими органами (включаючи дії їх посадових осіб) покладених на них обов'язків, що передбачені законами України у встановленому нормативною базою порядку [3].

Після проведення тендеру та підписання договору державно-приватного партнерства починається стадія реалізації проекту, а завданням органів державної влади є управління цим процесом. Основними кроками можуть бути наступні: створити публічну управлінську команду; затвердити проект будівництва, тобто спроектувати об'єкт та розробити технічну (робочу) документацію; створити систему моніторингу за результатами; організувати передачу об'єктів і людських ресурсів;

моніторити і сприяти діяльності проектної компанії при складенні заяв, проходженні погодження і отримання дозволу; моніторити і управляти питаннями субсидій і виконання державного зобов'язання; затверджувати виконані етапи робіт з будівництва і прийом об'єктів в експлуатацію; створити механізми періодичних контрольних вимог кінцевих користувачів.

В управлінні контрактом державно-приватного партнерства приймають участь різні консультанти шляхом підготовки проектів рішення на початкових стадіях проектного циклу державно-приватного партнерства. Такі процеси тривають в періоди відборів і реалізацій проектів. Початок практичної роботи виконання проектів відбувається після вирішення фінансових питань.

Закінчення етапу реалізації відбувається після виконання та схвалення основних капітальних витрат. Після цього йде стадія надання послуги (етап експлуатації активу), на якій орган публічного управління повинен: встановити систему внутрішніх інструкцій для керівництва проектами, забезпечити моніторинг діяльності проектної компанії і органа публічного управління; проводити регулярний моніторинг реалізації проекту; здійснювати аудити і здачі звітності до відповідних органів про платежі, результати роботи і досягнення; здійснювати нагляд за фінансовою стійкістю проектів, за дотримання прийнятих зобов'язань, можливими в майбутньому зобов'язаннями, перевіряти достатність ресурсів у проектному фінансуванні; попереджувати, виявляти та вирішувати спори на початковому етапі їх виявлення.

Орган державної влади повинен сформувати проектну групу, що має відповідні навички, зосереджену на угоді і обізнану у проектних контрактах. До таких проектних груп повинні залучатись фінансисти, юристи і технічні фахівці з можливістю спілкування із зовнішніми консультантами. Дуже важливим, на думку автора, є можливість забезпечення достатніми фінансовими ресурсами та бюджетом для виконання функцій, покладених на проектну групу.

Створення проектних груп з необхідних фахівців і наявність статусу є однією з необхідних умов, без якої не можлива ефективна розробка проектів і їх реалізація. Важливим моментом є наявність спадкоємності у створеній проектній групі.

Згідно з досвідом, управління проектами це основна робота керівництва, а зміна кадрової політики може викликати низку порушень в реалізації проектів. Крім того, необхідно, щоб проектні команди з боку держави мала чітке поняття, що при реалізації та підготовці проектів в рамках публічно-приватного партнерства є великі відмінності від аналогічного процесу використання традиційних державних підходів (державні закупівлі). Саме з цієї причини є дуже важливим наявність конкретного досвіду реалізацій проекту через механізми публічно-приватного партнерства у проектній команді. Як свідчить світовий досвід багатьох країн, через неналежне відношення до підбору кадрів і нена-

лежну забезпеченість їх ресурсом доволі часто трапляються негативні наслідки.

Управління проектом державно-приватного партнерства не класична державна управлінська функція, з цієї причини особа, яка формує проектні групи і керує відповідним бюджетом та процесами підбору персоналу, повинна брати до уваги особливості характеру проектів публічно-приватного партнерства і вимог до проектних груп. У зв'язку з цим, керівники груп повинні займати доволі високі посади, аби групи могли виконувати свої функції і мати змогу отримати підтримку і можливість доступу до інформаційної бази суміжних державних організацій та підрозділів, які безпосередньо впливають на прийняття рішення [1].

Держава може розраховувати на допомогу третіх осіб при реалізації моніторингових функцій. Складнощі в підходах виникають через те, що орган, який здійснює регулювання та нагляд, повинен виконувати свої функції згідно зі своїми повноваженнями і, одночасно, приймати оперативні рішення по ситуації на свій розсуд. Надання вимог органів регулювань та нагляду, ймовірно, з часом будуть змінюватися, і органи публічного управління, ймовірно, будуть брати на себе ризики.

Одним із важливих моментів є наявний досвід здійснення проектів державно-приватного партнерства. З державницької позиції необхідно забезпечити залучення інвесторами і кредиторами висококваліфікованих спеціалістів, які мають досвід в сфері державно-приватного партнерства та взмозі надати допомогу в оцінці ризиків, умов, ринкових стандартів і типових фінансових угод.

На думку автора, можна виділити наступні основні завдання, які стоять перед органами публічної влади в процесі підготовки та реалізації проектів державно-приватного партнерства: забезпечити інтеграцію програми розвитку державно-приватного партнерства до загальної системи планування з метою реалізації виключно проектів зі пріоритетного списку проектів

держави; забезпечити реалізацію проектів згідно з екологічними, соціальними та іншими істотними вимогами; просувати можливості державно-приватного партнерства на державному і місцевому рівні (може знайти своє відображення в управлінні політичним очікуванням, відборі проекту, державній підтримці, фінансуванні розробок і структуруванні проектів).

Висновки. Отже, програма розвитку державно-приватного партнерства не буде ефективно реалізовуватись якщо присутній лише один або два із зазначених чинників. Навіть якщо слабка сторона в окремому компоненті може бути компенсована сильною стороною в іншому, ніякий компонент не буде взмозі компенсувати відсутність інших. Визначено ключових учасників формування та реалізації проектів державно-приватного партнерства в сфері готельно-ресторанного господарства на сучасному етапі соціально-економічного розвитку України. Незважаючи на те, що всі учасники (органи публічної влади, інститути громадянського суспільства і приватні партнери) відіграють важливу роль, автором наголошується на домінуючій ролі саме громади. Таким чином, державно-приватне партнерство в сфері готельно-ресторанного господарства являє собою унікальний підхід до задоволення суспільної потреби, покращення соціальної системи та суспільного блага з метою задоволення інтересів громади (суспільства). Накопичений в Україні практичний досвід державного управління у сфері державно-приватного партнерства не є достатнім. Органами управління не запроваджено дієвих механізмів ефективного взаємодії з інститутами громадянського суспільства. Відсутня можливість здійснення контролю за реалізацією проектів державно-приватного партнерства з боку інститутів громадянського суспільства. Таким чином, вкрай потрібним є вдосконалення державної політики у сфері державно-приватного партнерства, а отже актуальним є дослідження з розвитку механізмів реалізації проектів державно-приватного партнерства в сфері готельно-ресторанного господарства.

Список літератури:

1. Делмон Д. Государственно-частное партнерство в инфраструктуре : Практическое руководство для органов государственной власти. Астана : Апельсин, 2010. 250 с.
2. Діагностичний огляд законодавства про державно-приватне партнерство. URL: <http://ppp-ukraine.org/wp-content/uploads/2013/07/diagnostic-review-of-legal-and-regulatory-framework-for-ppps-ukr.pdf>
3. Закон України від 01.07.2010 р. № 2404-УІ «Про державно-приватне партнерство». URL: <http://www.president.gov.ua/documents/12134.html>
4. Запатріна І.В. Публічно-приватне партнерство в Україні: перспективи застосування для реалізації інфраструктурних проектів і надання публічних послуг. *Економіка і прогнозування*. 2010. № 4. С. 62–86.
5. Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України «Деякі питання проведення аналізу ефективності здійснення державно-приватного партнерства» від 27.02.2012 р. № 255. URL: <http://investukraine.com>
6. Постанова КМУ від 11 квітня 2011 р. N 384 Деякі питання організації здійснення державно-приватного партнерства / Офіційний вісник України від 22.04.2011-2011 р., № 28, с. 74, стаття 1168, код акту 55911/2011.

Симак С.В., Горник В.Г. СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ ОСНОВНЫХ НАПРАВЛЕНИЙ РЕАЛИЗАЦИИ ПРОЕКТОВ ГОСУДАРСТВЕННО-ЧАСТНОГО ПАРТНЕРСТВА В ГОСТИННИЧНО-РЕСТОРАННОЙ СФЕРЕ

В статье определено, что экономический кризис и его последствия требуют принятия срочных решений по сбалансированию социально-экономического развития, привлечения инвестиций, увеличения производительности труда и создание новых рабочих мест в сфере гостинично-ресторанного хозяйства. В таких условиях возможности осуществлять долгосрочные проекты в стратегических сферах страны существенно снижаются, но масштабные задачи остаются на повестке дня. Это обстоятельство требует поиска и внедрения новых возможностей и путей сотрудничества публичной власти, бизнеса и институтов гражданского общества. В современных условиях реформирования украинской экономики важным катализатором активности образования различных партнерских структур в социально-экономической сфере является государственно-частное партнерство. Современный этап социально-экономического развития страны характеризуется дальнейшим падением темпов производства и ухудшением инвестиционного климата. Конфликт на востоке привел к масштабному разрушению производственных связей и подорвал доверие среди населения и инвесторов, а между тем падение цен на сырьевые товары на мировом рынке привело к серьезному ухудшению условий внешней торговли Украины.

Ключевые слова: гостинично-ресторанное хозяйство, государственно-частное партнерство, инвестиции, партнер, проект, сфера обслуживания.

Simak Sergii, Gornik Volodymyr. MAIN DIRECTION OF IMPROVEMENT OF PROJECTS OF THE STATE-PRIVATE PARTNERSHIP IN THE FIELD OF HOTEL-RESTAURANT BUSINESS

The article states that the economic crisis and its consequences require urgent decisions to balance social and economic development, attract investments, increase labor productivity and create new jobs in the sphere of hotel and restaurant industry. In such circumstances, the ability to implement long-term projects in strategic areas of the country is significantly reduced, but large-scale tasks remain on the agenda. This circumstance requires the search and introduction of new opportunities and ways of cooperation between public authorities, businesses and civil society institutions. In the current conditions of reforming the Ukrainian economy, public-private partnership is an important catalyst for the activity of creating various partner structures in the socio-economic sphere. The current stage of socio-economic development of the country is characterized by a further decline in production rates and worsening of the investment climate. The eastern conflict has led to massive destruction of industrial ties and undermined confidence among the population and investors, while the fall in commodity prices on the world market has led to a serious deterioration of Ukraine's foreign trade. Consequently, the public-private partnership development program will not be implemented effectively if only one or two of these factors are present. Even if the weak side in a separate component can be offset by the strength of the other, no component will be able to compensate for the lack of others. The key participants in the formation and implementation of public-private partnership projects in the sphere of hotel and restaurant economy at the present stage of socio-economic development of Ukraine are identified. Despite the fact that all participants (public authorities, civil society institutions and private partners) play an important role, the author emphasizes the dominant role of the community itself. Thus, public-private partnership in the sphere of hotel and restaurant industry is a unique approach to meeting social needs, to improve the social system and the public good in order to meet the interests of the community (society). The practical experience of public administration in public-private partnership accumulated in Ukraine is not sufficient. The governing bodies have not put in place effective mechanisms for effective interaction with civil society institutes. There is no opportunity to exercise control over the implementation of public-private partnership projects by civil society institutions. Thus, the improvement of public policy in the field of public-private partnership is extremely necessary, and therefore, research on the development of mechanisms for implementing public-private partnership projects in the sphere of hotel and restaurant industry is relevant.

Key words: hotel and restaurant business, public-private partnership, investments, partner, project, sphere of service.